

въ подчинение на волята, необходимо е да направимъ нѣкое усилие.

1786. *Защо отривамъ очитъ си кога са пробуждами?* — За да извадимъ отъ заспиваньето органитъ на гледаньето — очитъ.

1787. *Съ какво може да са обзесни протягваньето, тоестъ, неволното подиганье на ржцѣтъ съ прозъване и съ въздишания, во време на несъвършенното пробужданье?* — То става поради инстинктивната нужда да са извика нервната дѣятелность въ мускулитъ и да ги приведемъ въ зависимость отъ волята.

1788. *Защо дѣцата, женитъ и жителитъ на топлитъ страни спѣтъ по-много?* — Женитъ и дѣцата иматъ нервната си система по-чувствителна и по-раздражителна. Поради това тѣ са нуждайтъ повече отъ покой и отъ сънъ; въображението и чувството имъ сж по-малко подчинени на волята, а отъ това тѣ заспватъ по-лесно. Въ топлитъ страни дѣятелността на организма не е тъй силна, всѣко тѣлесно движение е тяготно и дългий сънъ става като необходимость.

1789. *Отъ що въ тиха и темна стая са спи по-добрь?* — Сънътъ е толкозь по-добрь колкото сж по-малко външнитъ препятствия каквото: свѣтлина и шумъ.

1790. *Ако ли нѣкоя часть отъ нашето тѣло са намѣрва въ неудобно положение во време на сънъ, защо го не измѣняваме?* — Ний имамъ смутено съзнание за причината на болката, която усѣщамъ и за унищожението на влияньето на волята върху органитъ. Това тежко чувство безпокои съня и твърдѣ често поражда съновидения или кошмаръ; усѣщашъ като че нѣкоя чужда ржа силно та дави.

1791. *Защо во времето на съня не видишь, даже ако ти сж отворени очитъ, не слушашъ, не усѣщашъ и пр?* Да говоримъ положително: во времето на съня са гледа, ако очитъ сж отворени, чува са и са усѣща; така, силний шумъ, блѣскавата свѣтлина, острата миризма, силната горчицина или киселина е въ състояние да ни събуди; но все това е твърдѣ слабо, защото органитъ сж